

Β. Χατζή

Ἡ καλύβη τοῦ ψαρῶ

97. Ὁ ἀπατεὼν ὑπακούει μετὰ χαρᾶς. Μέχρι τοῦ σημείου τούτου εἶχεν ὀρίσει τὸ τέρας τοῦ πλοῦ καὶ τὴν ὑπαρξίν τῶν ἥρώων. Ἡ νῆσος ἀνῆκεν εἰς τὴν ἐπίσκοπον καὶ σκληρὰν ἐκείνην φυλὴν, ἣτις ἀκολουθεῖ τὸν νόμον τοῦ Μωάμεθ. Δὲν ὁμοιάζει αὕτη τὴν ταπεινὴν Μοζαμβικὴν μετὰ τοῦ ἀνισχύρου στρατοῦ της· εἶναι ἡ Κιλίκα: τὸ ὄνομά της ἀντήχησεν ἐν τῷ κόσμῳ. (1)

98. Ἦδη αἱ πρῶραι ἀνυπόμονοι διηυθύνοντο πρὸς τὸν λιμένα. — «Ποῦ τρέχετε, ἄφρονες θαλασσοπόροι; Δὲν ἐννοεῖτε, ὅτι ἐν τέρας σᾶς ἀπατᾶ; Ἡ χεὶρ τοῦ σᾶς ὀδηγεῖ εἰς τὸν θάνατον!». Οὕτως ὠμίλει ὁ προστάτης ἄγγελός των, ἡ ὑπερασπίσασα αὐτοὺς ἐν Ὀλύμπῳ θεᾶ. Τρέμουσα διὰ τοὺς ἡρώας της, προσκαλεῖ τοὺς ἐναντίους ἀνέμους. Οἱ ἀνεμοὶ τρέχουσιν ἀπὸ τὴν ἀκτὴν, ρίπτονται ἐπὶ τῶν πλοίων καὶ τ' ἀπωθοῦσι μακρὰν, ἐπὶ τῶν κυμάτων.

99. Καίτοι νικηθεὶς ὑπὸ ἀοράτου δυνάμεως, ὁ πλοηγὸς δὲν ἐγκαταλείπει ποσῶς τὸ φοβερὸν σχέδιόν του. — «Τὰ παραγώδη κύματα μᾶς παρασύρουσι, » λέγει εἰς τὸν Γκάμαν ἀφεθῶμεν εἰς τὴν μανίαν » των. Θά μᾶς φέρωσιν ἐπὶ ἄλλων ἀκτῶν, πρὸς φιλόξενον νῆσον, ὅπου χριστιανικαὶ οἰκογένειαι ζῶσιν ἐν εἰρήνῃ, ἐν τῷ μέσῳ τῶν Μουσουλμάνων.»

100. Νέον ψεῦδος, νέα προδοσία. Ὁ Θεὸς τῶν Χριστιανῶν δὲν εἶχεν ἐπὶ τῆς ἀνοσίῳ ταύτης γῆς οὔτε ναοὺς, οὔτε ὀπαδοὺς· ἔβασίλευεν ἐκεῖ μόνος ὁ Μωάμεθ. Ἐν τούτοις ὁ Γκάμας ἀφίεται ἀκόμη νὰ θαυθῶθῃ ὑπὸ τῶν λόγων τοῦ ἀπίστου· ἀλλ' ἡ ἀθάνατος τῶν Λυσιτανῶν φίλη ἔρχεται διὰ δευτέραν φορὰν νὰ τοὺς σώσῃ. Τὰ κύματα, ὑπεγεγθέντα ὑπὸ τῆς Ἀφρο-

δίτης, ἐμποδίζουσι τὰ πλοῖα νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὸν λιμένα.

101. Ἡ νῆσος δὲν ἐχωρίζετο τῆς ξηρᾶς ἢ διὰ στενοῦ τινος πορθμοῦ. Ἀπὸ τοῦ μέσου τῆς θαλάσσης ἐφαίνοντο μεγαλοπρεπῆ κτίρια, ὧν αἱ ὑψηλαὶ στέγαι ἐπληττον μακρόθεν τὴν ὄρασιν τοῦ θαλασσοπόρου. Γέρων ἀρχηγὸς τὴν ἐκυβέρνησα. Μομβάzza ἐλέγετο ἡ τὴν νῆσος καὶ ἡ πόλις.

102. Ὁ Γκάμας ἐν τῇ διανοίᾳ του ἔχαιρεν ἐκ τῶν προτέρων, ὡς μέλλων νὰ εὖρη ἐκεῖ χριστιανούς καὶ ἀδελφούς. Ἦδη ἑλαφρὰ ἀκάτια προύγκωρον πρὸς τὸν στόλον, κομίζοντα εἰς τοὺς πολεμιστὰς διάγγελμα τοῦ βασιλέως τῆς Μομβάzzης. Ὁ Βάχχος, ὑπὸ νέαν μεταμφίεσιν, τὸν εἶχε προειδοποιήσει περὶ τῆς ἀφίξεώς των.

103. Τὸ διάγγελμα ἐμφαίνει ἐγκαρδίους φίλους, ἀλλ' εἶναι ὑπερορευμένον ὑπὸ τοῦ μίσους. Ὁ ὄφις καθεύδει ὑπὸ τὰ ἄνθη, ὅπου προετοιμάζει τὰ θανατηφόρα δηλητηρία του. Ὡ ἀπιστία! Ὡ κίνδυνος! Ὡ σταδιοδρομία τοῦ βίου, ἀεὶποτε ἐπεστρωμένη δι' ὑφάλων! Φοβερὰ ἐνέδρα ἀνέμενε τὸν Γκάμαν εἰς τὰ μέρη, ὅπου ἡ ἐλπίς τῶ ἐδείκνυε καταφύγιον.

104. Ἐλευθέρῳ τῶν ἀνθρωπίνων (1) συνθήκῃ! Ἐπὶ μὲν τῆς θαλάσσης αἱ ταλαιπωρία καὶ τὰ ναυαγία, καὶ ἐν ἐκάστη στιγμῇ ὁ θάνατος καταστανῆς! Ἐπὶ δὲ τῆς ξηρᾶς αἱ μάχαι, αἱ προδοσίαι, ἡ στέρησις, καὶ ὄλαι αἱ φρικαλεότητες! Ποῦ νὰ φύγωσι; Ποῦ νὰ εὖρωσιν ἄσυλον διὰ τὴν τόσον ἀθλίαν καὶ τὴν τόσον βραχίαν ταύτην ὑπαρξίν; Θεὸ τοῦ ἐλέους! εἶθε αἱ δυστυχία μας νὰ σὲ ἀφοπλίσωσι. Φείσθητι ἐν τῇ ἐπιεικείᾳ σου τὸ ἀσθενὲς καὶ στενάζον πλάσμα σου, ὅπερ ἐκμηδενίζεται ἐνώπιόν σου.

Τέλος τοῦ Α'. Ἄσματος

Μετάφρασις Χ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗ

1) Ἡ ἀπιστία τοῦ πλοηγοῦ τῆς Μοζαμβικῆς καὶ ἡ πρὸ τῆς Κοιλίας ἐγεγθῆσα τρικυμία, ἐνεκα τῆς ὀνοίας ὁ πορτογαλλικὸς στόλος ἀπέφυγε τὸν ὄλεθρον εἶναι ἱστορικά, ὁ δὲ Ποιητὴς παρέλαβε τὸ γεγονός ἀπὸ τοὺς πρὸ αὐτοῦ γράφαντας Ἰωάννην Δὲ Μπάρρον (J. De Barros) καὶ Ὀσθρίον (Osorius), προσθέσας εἰς τὴν ἱστορίαν τοὺς στοιχομῶν τῆς ποιήσεως.

1) O miseris hominum mentes!.. Qualibus in tenebris vitæ, quantisque periculis. Degitur hoc aevi, quod nunquam est!..

(Λογ. II στιχ. 14 — 16).